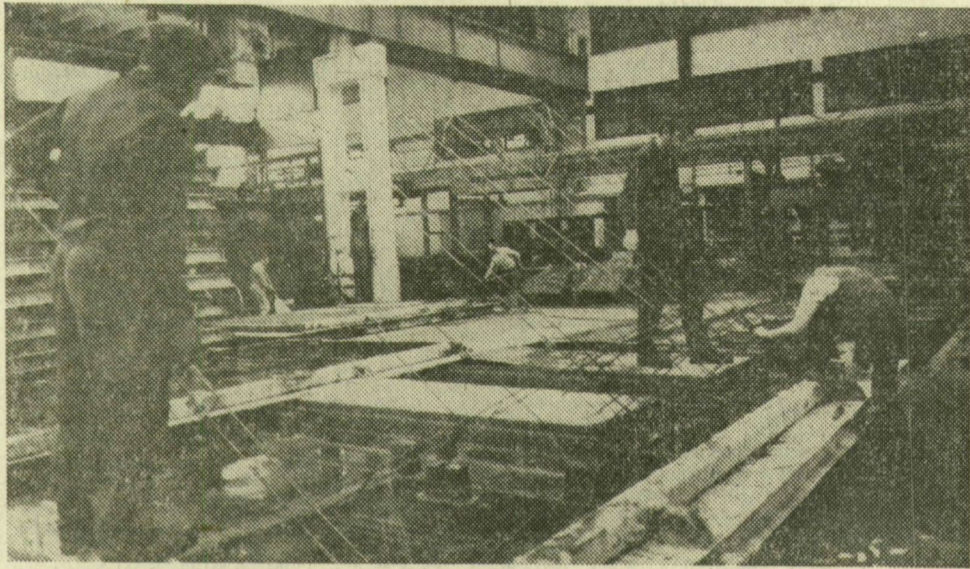

Az anyag nem vész el...

4. Mennyiért építünk?

Nehezen bírták vinni a vas armatúrákat

A beruházások visszafogása miatt az építőiparban kevesebb a munka, jobban kialakulnak a verseny feltételei. Ma már előfordul versenytárgyalás, ma a munka megszerzése érdekében olykor már aláírnék egymásnak az építők. Nem mindenütt számlázhatják korlátlanul a költségeiket,

s ez takarékos anyagfelhasználásra ösztönöz. Egy komolyabb eljárás bevezetéséhez az ötlettől a megvalósításig évek kellene, a fegyelmzett munkához csak vezetői következetesség és egyértelmű érdekviszonyok. Ez utóbbi azonban nem mindig a vállalatnál múlik.

Panelek könnyített vasban

A DÉLÉP egyik jelentős újítását az indította el, hogy a házigyári munkások nehezen bírták vinni a panelek felépítéséhez szükséges vas armatúrákat. Ezeket olyan sok irányban kell mozgatni, hogy a munkát gépesíteni sem tudták. Ekkor merült föl a kérdés: szükség van-e egyáltalán ennyi vasra a falemekben? Mint utóbb kiderült, nem volt szükség. A betonacél 40–45 százalékat meg lehet spórolni azzal, hogy elhagyják a keretjellegű vasalást. Ez egy átlagos házigyárnál, évi 10 millió forintos megtakarítást jelent.

— Jó, jó, de nem fog öszszedőlni a ház?

— Ugyanolyan biztonságos lesz, mint eddig — állítja Tótrai András, a DÉLÉP műszaki fejlesztési és beruházási osztályának vezetője. — Az eljárás a Budapesti Műszaki Egyetem és a DÉLÉP közös kutatásainak eredménye. Új méretezést vezetünk be: az elméleti számításokat gyakorlati kísérletek követték. A különböző elemek próbatermelése bizonyította, hogy a „vastalanított” panel pontosan annyit ér, mint a korábbi, túlvaszott változat.

— A kísérlet sikerült, másnap bevezették az eljárást?

— Ez sem ilyen egyszerű. Előbb meg kellett változtatni a műszaki előírásokat, mert a korábbiak nem tették lehetővé az eljárás bevezetését. Részben a kísérletek meggyőző hatására megváltozott az előírás. Az Építésügyi és Városfejlesztési

Minisztérium kötelezően előírta a házigyárak számára. Eddig 5 házigyárban vezették be. A DÉLÉP-nél kimutattuk, hogy a két és fél év alatt 31 millió forintot takarítottunk meg vele.

A történet azonban nem ér véget. Megnézték, nincs-e fölöslegesen sok acél a födémekben is. Ott is sok volt. 1984. január 1-től már azokat is csökkentett vasalással gyártja a szegedi házigyár. A korábbi vasmenyiség 20–50 százalékat takarítják meg. Ezt az eljárást — talán mert még egészen új — nem írták elő a többi házigyárnak, de valószínű, hogy jól felfogott érdekből ez is gyorsan elterjed majd.

Nemcsak új eljárások bevezetésével lehet takarékoskodni — ha komoly érdekeltiséget teremtenek. A DÉLÉP az egyik kísérleti bérszabályozási forma sze-

rint fizethet a dolgozóinak. A megtakarított anyagmenyiség értékének 20 százalékat megkapják a dolgozók. A megtakarítással megszerzett összeget a közvetlen munkahelyi vezetők osztják ki negyedévenként — érdem szerint. Az egész csak úgy ér valamit, ha mérhető a megtakarítás. Ezért mindenütt normákat dolgoznak ki, amik különösen az ipari üzemekben lényeges, ahol szabják az anyagot. A takarékoságban komoly tényező a munkahelyi újítások sora, az Alkotó Ifjúság pályázatok. Az még a jövő terve, hogy leteszik az épülő lépcsőház mellé konténerben az összes szükséges anyagot, hogy kiszűrjék a tékozlást. Ha a dolgozók nem gazdaságosan használják föl az anyagokat, csak a saját kontójukra kérhetnek majd újabbat.

Ha megérné...

A Szegedi Építőipari Szövetkezet főként lakóház-felújítással foglalkozik. Dombi Mihály elnök két részre választja az anyagtakarékossági lehetőségeit: az új anyagok és a bontásból kikerülő, de még felhasználható anyagok gazdaságos hasznosítására. Az újjal nincs sok gond: megvannak a normák, megvan az anyag, beépítik, kész. Más a helyzet a használható bontott anyaggal.

— Ma be kell szállítani az IKV telepre. Ott pedig elköttyvetvélük: eladják magánépítőknek.

— A szövetkezet nem tudná újra beépíteni?

— Nem éri meg. Ameddig az anyag elhasználódása nem okoz statikai problémákat, vissza lehetne építeni. Ehhez már eleve úgy kellene kibontani. Nincs is elég emberünk, aki a régi gerendákból kihúzkodná a szögeket, vagy fölfűrészelné szarufának. Ez nem termelés, csak az előkészítése, bért sem tudnék adni arra, hogy valaki lepuccolja a bontott tégláról a habarcsot.

— És ha az építető meg a kivitelező eloszthatná a megtakarított új anyag árát?

— Jelenleg nem mondhatom: kimaradt ezer téglá, mert lelkiismeretes voltam, beépíttem a régit. Azt mondja a revizor, akkor számlázom a bontottat. Ameddig ez így lesz, nem szórakozunk a régivel: újat oda, és beépíteni, azzal kevesebb a gond, nyerni a takarékoságon sem nyerhetünk. Azonkívül a tervező is szeret nyugodtan aludni. Ma hallatlan hiány van fenyőfűrészáruból. Ötvenhetven éves födémekben gyakran egészen kiváló fenyőgerendák vannak, de senki sem meri vállalni a kockázatot, hogy újra beépítsék.

— Ha megkapják a megtakarított új anyag értékének egy részét, mennyi bontottat tudnának újra felhasználni?

— Egy év alatt mintegy 10 millió forintot — csak a mi szövetkezetünkben.

Tanács István

Június 19-től 21-ig

Csongrád megye bemutatkozik

Rendezvénysorozat a Szovjet Kultúra és Tudomány Házában

Operatív bizottsági ülést tartottak tegnap, kedden délután a megyei tanácsnál, ahol a magyar—szovjet barátság napok eseményeinek szervezői-rendezői adták számot a végzett munkáról. Szó esett a megye felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére októberben Odesszában rendezendő programokról, s ami az idő miatt sürgetőbb, a júniusban Budapesten, a Szovjet Kultúra és Tudomány Házában tartandó „Csongrád megye bemutatkozik” rendezvénysorozatról.

A fővárosi programból némi tájékoztatást kaphatunk mindabból, amellyel Csongrád megye, illetve Szeged majd októberben bemutatkozik a szovjet testvérvárosban. Az ünnepélyes megnyitó június 19-én délután 5 órakor lesz Budapesten a Szovjet Kultúra és Tudomány Házában. Ezután megyei művészeti együttesek adnak

műsort. Hallhatjuk a Nemzeti Színház operaénekesit, a Canticum kamarakórust, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola kamarazenekarát, és láthatjuk a Szeged Néptáncgyűtest is.

A következő napon, június 20-án délelőtt fél 11-kor a Hazafias Népfront vezetői, aktivistái, valamint az MSZBT-tagcsoporthoz ügyvezető elnökei látogatására és tapasztalatcserejére kerül sor. Délután 1-kor a Szovjetunióban végzett Csongrád megyei szakemberek — mintegy ötvenen — találkoznak a Szovjet Kultúra és Tudomány Házában ösztöndíjas tagjaival. Ezt követi a fővárosban működő baráti körök vezetőinek tapasztalatcsereje és délután 5-kor a Magyar Rádió irodalmi estje. Itt olyan művészek adnak műsort, akik Szegedről, illetve a megyéből származtak Budapestre.

A harmadik napon, június 21-én délután 2-kor orosz szakos tanárok eszmecserejét rendezik meg az intenzív nyelvtanításon résztvevőkkel. Az eseményt a Kőlcsey gimnáziumban tartják. A Csongrád megye bemutatkozik háromnapos ünnepségsorozatot a Szovjet Kultúra és Tudomány Házában, amelyben fejezik be, ahol fellép az üllési Fonó szövetkezeti néptáncgyűtest is.

Mindezek mellett fotókiállításokon mutatják be a megye politikai, gazdasági és kulturális életét, a múzeumaiban őrzött kortárs művészek alkotásait, gyermekek rajzait, kispasztikáit, faragásait és batik alkotásait. Élelmiszeripari és mezőgazdasági termékekből is rendeznek bemutatót, amely ugyancsak Csongrád megye gazdaságát reprezentálja.

A vásárlási körülményekről

A Fogyasztók Országos Tanácsának ülése

A kereskedelem fejlődéséről, a vásárlási körülményekről, szokásokról volt szó a Fogyasztók Országos Tanácsa keddi ülésén, amelyet a Hazafias Népfront Országos Tanácsa székében tartottak.

Szente Imre, a Belkereskedelmi Minisztérium főosztályvezetője beszámolójában kiemelte: a minisztérium felmérése szerint a fővárosban elsősorban az áruválasztékkal, vidéken — nagyobbbrészt — a kistelepekben — a boltok korszerűtlenségével, a vásárlási körülményekkel vannak gondok.

Szólt arról az általános tapasztalatról, hogy a kereskedelemben és a vendéglátóiparban még mindig nem kielégítő a húsárak, a tejtermékek tárolása, hűtése. Naponta okoz bosszúságot a tej, a liszt, a rizs, a kenyér csomagolása, és ilyen hibák nem csak az élelmiszercikkeknel tapasztalhatók, hanem a tartós termékek árusításá-

nál is. A Belkereskedelmi Minisztérium a közelmúltban ismételt javaslatot a vállalatoknak, változtatásnak a csomagolási technikán.

A hozzászólók számos, a nevelő közérzetét befolyásoló kérdést tettek fel.

A tanács tagjai kérték a minisztérium illetékesit, hogy az üzletek általános tisztaságát, a vásárlási körülmények kulturáltságát az eddigieknél szigorúbban kérjék számon a boltvezetőktől.

Hangsúlyozták: az árat mindenképpen fel kell tüntetni a termékeken. Szóval tették: nem csak a vásárlók, de a pénztárosok sem ismerik sok esetben az árat. A FOT javasolja az illetékeseknek, hogy a bolti eladókat második szakmaként készítsék fel a pénztárosi feladatok elvégzésére is.

Többen elmondták, hogy az üzletek nem tartanak elég tartalékárut raktáron, ezért olyan cikkekből is

hiány van, amelyekből bőséges az ellátás. A Fogyasztók Országos Tanácsa felelősségrevonást sürget azoknál a nagy- és kiskereskedelmi vállalatoknál, amelyek ilyen módszerekkel nehezítik a vásárlást.

Szente Imre válaszában elmondta, hogy a tapasztalatok szerint az áruválasztékkal és a vásárlási körülményekkel nincs gond ott, ahol a boltvezető lelkiismeretes, jó kereskedő módjára végzi munkáját. Ezt a tényt a jövőben minősítésüknel messzemenően figyelembe veszik. Javítani kívánják a kereskedőtanulók gyakorlati oktatását. Növelni szeretnék a minta utáni és a telefonon történő rendelések arányát is.

A hibák megszüntetésére a Fogyasztók Országos Tanácsa ajánlást dolgoz ki, amelyet a közeljövőben az illetékesek elé terjeszt. (MTI)

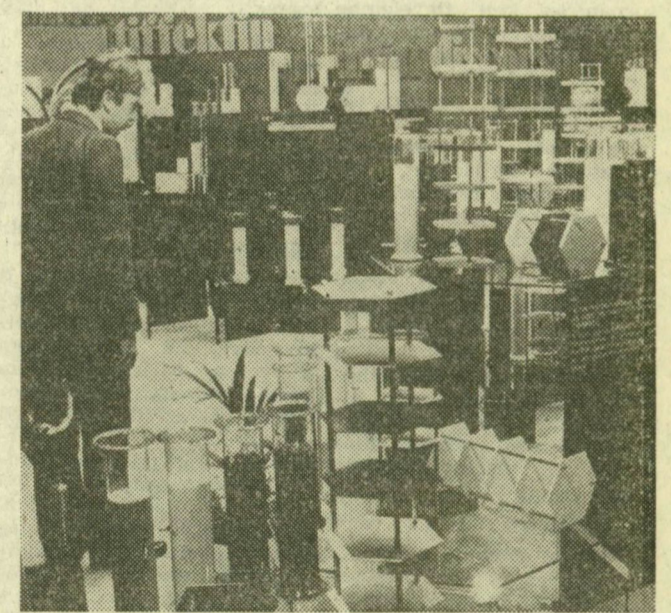
BNV - BNV

Üzletkötések a vásáron

Kedden a BNV-n folytatódott a szakmai napok rendezvénysorozata. A hazai és külföldi vállalatok több szerződést is kötöttek. Az Ikarus legjelentősebb belföldi partnerével, a BKV-val írt alá megállapodást: eszerint jövőre 152 csuklós és 84 szóló városi autóbust adnak át.

Üzletkötéssel zárult az Elektroimpex Külkereskedelmi Vállalat és a Transzelektro tárgyalása a lengyel Elektrim céggel; mintegy félmillió rubel értékben akkumulátorokat, illetve bánya-nyelvényeket szállít a lengyel partner hazánkba. Az Elektroimpex legnagyobb szovjet partnerével, a Masprborintorg Egyesülettel kétmillió rubele értékű export szerződést kötött. Stúdiótechnikai készülékeket, elektroakusztikai berendezéseket különféle eredményhirdető táblákat és stúdió-magnetofonokat szállít a magyar ipar a Szovjetunióba.

A vásárváros központjában házi ünnepségen köszöntötték a BNV törzsvendégeit, akik immár 25 éve rendszeresen részt vesznek a tavaszi vásáron.

A Tiszai Vegyi Kombinat standján nagy nyomású polietiléngranulátumokat, polipropilénből gyártott fóliákat, tömlőket, konfekcionált termékeket és számos más vegyi anyagot vonultat föl a BNV-n

A vásár hivatalos vendégei között ott volt Anton Jaumann bajor gazdasági és közlekedési államminiszter, Wolfgang Vollmer, északrajna-vesztfáliai gazdasági államtitkár és Mo. hamed Szulejman Nasszer, a Jemeni NDK mezőgazdasági minisztere.

Családi cementháztároló

A magánépítkezéseken — ahol pedig a tulajdonosnak igazán érdeke lenne a takarékoság — gyakran nagyobb pazarlás folyik, mint az állami vállalatoknál. Rossz beidegződés, hogy néha kétszer annyi cementet kevernek a sóderhez, mint kellene. Nehéz is pontosan mérni: a segédmunkás nem kilózza, hanem elvágja a lapátal a zsákok, s már dobálja is a keverőbe a cementet. Népgazdasági méretekben ez hatalmas veszteség.

Ezért — s mert munkája iránt lanyhult a kereslet — a DÉLÉP egyik lakossági szolgáltatása, hogy rendszerre keverőkocsiban únauevezett transzportbaracsot szállít a magánépítkezésekre. Ez a habarcs előírás szerint készül, a tökéletesebb keveredés miatt kevesebb cement is elegendő. A magánépítők egy része persze alkalmanként kevesebb betont használ föl, mint amit gazdaságos kiszállítani. Őket segíti az a tájékoztató füzet, amit a DÉLÉP szakemberei állítottak össze, s a leggyakoribb, de egyben biztonságos cementfelhasználáshoz ad hasznos tanácsokat.